

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І
ЗВ'ЯЗКУ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ДУІТЗ
Протокол № 11 від 13.04. 2022 р.

ВВЕДЕНО В ДІЮ
наказом ректора
від «13» 04. 2022 р. № 01-02-126
Олександр НАЗАРЕНКО

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ДУІТЗ

Одеса

ЗМІСТ

1	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
2	РІВНІ, СТУПЕНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ОСВІТНІ ПРОГРАМИ	8
3	ПЛАНУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	11
4	ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	15
5	ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	22
6	ВІДРАХУВАННЯ, ПЕРЕРИВАННЯ НАВЧАННЯ, ПЕРЕВЕДЕННЯ І ПОНОВЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	24
7	ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	26
8	УЧАСНИКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	27
9	ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УНІВЕРСИТЕТІ	29
10	ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ	30

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Нормативна база

Положення про організацію освітнього процесу (далі - Положення) в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку є основним нормативним документом, що регламентує організацію й здійснення освітньої діяльності в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку (далі- Університет).

Організація освітнього процесу в Університеті здійснюється відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», законодавства України, нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Державної служби якості освіти, а також на підставі Статуту й нормативної бази Університету.

У Положенні терміни вживаються у значеннях, визначених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність» та Освітнім глосарієм Університету.

1.2 Основні принципи

Освітній процес – це інтелектуальна, творча діяльність сфері вищої освіти і науки, яка здійснюється в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку через систему науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей.

Освітня діяльність – діяльність суб'єкта освітньої діяльності, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті.

Освітня діяльність в Університеті базується на засадах:

- автономії Університету в прийнятті самостійних рішень щодо організації освітнього процесу, визначенні форм освітнього процесу й форм і методів навчання;

- студентоцентрованого навчання;
- академічної свободи;
- академічної доброчесності;
- науковості та інноваційності;
- демократичності, партнерства й соціальної відповідальності учасників освітнього процесу;
- доступності вищої освіти й рівності можливостей для всіх;
- сприяння навчанню впродовж життя;
- забезпечення якості вищої освіти і якості освітньої діяльності.

Метою освітньої діяльності Університету є підготовка за всіма рівнями вищої освіти висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному й міжнародному ринках праці фахівців (здатних створювати сучасні наукові знання та інноваційні технології на благо людства) для підприємств усіх форм власності, наукових і освітніх установ, органів державної влади й управління, створення умов для реалізації особистісного потенціалу людини, розвитку її творчих здібностей.

Організація освітнього процесу забезпечується навчальними підрозділами Університету: навчально-методичним відділом, деканатами, кафедрами тощо, які забезпечують розподіл навчального навантаження між кафедрами; формування розкладів занять, консультацій, підсумкового контролю, атестації.

Освітній процес будується за навчальними роками (курсами навчання). З метою організації освітнього процесу за освітніми програмами здобувачі вищої освіти розподіляються по академічних групах.

Академічна група – офіційно створена первинна група здобувачів вищої освіти у структурі факультету, члени якої об'єднані спільною освітньою програмою, курсом навчання та рівнем вищої освіти, що здобувається.

Загальні моральні принципи й правила етичної поведінки осіб, що працюють і навчаються в Університеті (далі - учасники освітнього процесу) визначає Кодекс честі Університету.

Формами здобуття вищої освіти в Університеті є:

- інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна);
- дуальна.

Очна (денна, вечірня) форма здобуття вищої освіти - основний спосіб організації навчання здобувачів в Університеті, що передбачає проведення навчальних занять і практичної підготовки не менше 30 тижнів упродовж навчального року.

Заочна форма здобуття вищої освіти - спосіб організації навчання здобувачів в Університеті за допомогою поєднання навчальних занять і контрольних заходів під час короткочасних сесій та самостійного оволодіння освітньою програмою в період між ними.

Дистанційна форма здобуття вищої освіти - індивідуалізований процес здобуття освіти в Університеті, що відбувається в основному за опосередкованої інтерактивної взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу в спеціалізованих середовищах, що функціонує на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій і реалізується відповідно до Положення про дистанційне навчання в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку.

Запровадження заочної та/або дистанційної форми здобуття вищої освіти з певної освітньої програми здійснюється рішенням Вченої ради Університету за рекомендацією Методичної ради Університету та за умови, що за цією спеціальністю здійснюється очне навчання й наявне необхідне кадрове,

навчально-методичне, матеріально-технічне та інформаційне забезпечення для цієї форми здобуття вищої освіти.

Дуальна форма здобуття вищої освіти - спосіб організації навчання здобувачів денної форми, що передбачає навчання на робочому місці на підприємствах, в установах і організаціях для набуття певної кваліфікації обсягом від 25 до 60 відсотків загального обсягу освітньої програми на основі договору. Навчання на робочому місці передбачає виконання посадових обов'язків відповідно до трудового договору. Дуальна форма здобуття вищої освіти в Університеті запроваджується відповідно до Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку.

Форми навчання можуть поєднуватися у відповідності до чинного законодавства.

Освітній процес за всіма формами навчання здійснюється за семестровою системою.

Навчальний рік поділений на два семестри – осінній і весняний.

Навчальний рік, як правило, починається 1 вересня, закінчується 30 червня.

Тривалість теоретичного навчання у всіх семестрах (крім 8-го) – 15 тижнів.

Кожен семестр завершується екзаменаційною сесією.

Тривалість екзаменаційної сесії до 3-х тижнів.

Навчальні роки розділені між собою літніми канікулами.

Семестри навчального року відділені один від одного зимовими канікулами.

Усі види практичної підготовки проводяться поза термінами теоретичного навчання (за винятком спеціальностей, в яких це передбачено графіком навчального процесу).

Тижневе навчальне навантаження здобувача вищої освіти складає 45 годин, з яких до 30 годин складає тижневе аудиторне навантаження для підготовки фахівців на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, до 22 годин – тижневе

аудиторне навантаження для підготовки фахівців на другому (магістерському) рівні вищої освіти.

Навчальний план кожної освітньої програми розробляється таким чином, щоб тижневе навантаження для здобувачів вищої освіти за всіма формами навчання не перевищувало нормативних значень для кожного рівня вищої освіти, наведених вище.

Університет надає учасникам освітнього процесу (у т. ч. іноземним здобувачам і здобувачам освіти з особливими потребами) можливість безоплатно користуватися навчальними приміщеннями, бібліотекою, навчальною, навчально-методичною й науковою літературою, обладнанням, устаткуванням та іншими засобами навчання на умовах, визначених Правилами внутрішнього розпорядку Університету.

В окремих випадках (оголошення карантину, військового стану, інших форс-мажорних обставин) освітній процес може здійснюватися в дистанційному режимі, а Університет у межах академічної автономії самостійно визначає способи організації й технології для дистанційного навчання. Кожен здобувач вищої освіти має виконати індивідуальний навчальний план під час організації дистанційного навчання відповідно до нормативної бази Університету.

1.3 Мова освітнього процесу

Мовою освітнього процесу в Університеті є державна мова.

Відповідно до умов реалізації освітньої програми, викладання однієї, кількох або всіх навчальних дисциплін, виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів може здійснюватися англійською мовою або іншою офіційною мовою Європейського Союзу, за умови, що усі здобувачі вищої освіти, які вивчають відповідні дисципліни, володіють цією мовою. Якщо є письмове звернення від одного чи більше здобувачів вищої освіти, Університет забезпечує переклад державною мовою.

Застосування мов в Університеті визначається Законами України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», «Про освіту» та іншого законодавства з мовних питань.

2 РІВНІ, СТУПЕНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ОСВІТНІ ПРОГРАМИ

2.1 Ступенева система освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти в Університеті здійснюється за відповідними освітніми (освітньо-професійними, освітньо-науковими) чи науковими програмами на таких рівнях вищої освіти:

- перший (бакалаврський) рівень;
- другий (магістерський) рівень;
- третій (освітньо-науковий) рівень;
- науковий рівень.

Прийом на навчання для здобуття вищої освіти на кожному рівні вищої освіти за ліцензованими спеціальностями здійснюється на конкурсній основі відповідно до Правил прийому до Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку, які щорічно затверджуються Вченою радою Університету й оприлюднюються на сторінці приймальної комісії сайту Університету <https://suitt.edu.ua/>.

Здобуття вищої освіти на кожному рівні вищої освіти передбачає успішне виконання особою відповідної освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) чи наукової програми, що є підставою для присудження відповідного ступеня вищої освіти:

- бакалавр;
- магістр;
- доктор філософії;
- доктор наук.

Бакалавр – це освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми.

Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти.

Нормативний термін навчання за денною формою на основі повної загальної середньої освіти становить 3 роки 10 місяців (240 кредитів ЄКТС).

Нормативний термін навчання за денною формою на основі освітньо-професійної програми початкового рівня вищої освіти становить 2 роки 10 місяців (180 кредитів ЄКТС) або 1 рік 10 місяців (від 120 до 140 кредитів ЄКТС).

Магістр – це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми.

Ступінь магістра в Університеті здобувається за освітньо-професійною або освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90 кредитів ЄКТС, освітньо-наукової – 120 кредитів ЄКТС.

Особа має право здобувати ступінь магістра за умови наявності в неї ступеня бакалавра.

Доктор філософії – це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на основі ступеня магістра. Ступінь доктора філософії присуджується відповідною спеціалізованою вченою радою в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді.

Нормативний строк підготовки становить чотири роки. Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки становить 45 кредитів ЄКТС.

Доктор наук – це другий науковий ступінь, що здобувається особою на науковому рівні вищої освіти на основі ступеня доктора філософії і передбачає набуття найвищих компетентностей у галузі розроблення і впровадження

методології дослідницької роботи, проведення оригінальних досліджень, отримання наукових результатів, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення та опубліковані в наукових виданнях.

Ступінь доктора наук присуджується відповідною спеціалізованою вченою радою за результатами публічного захисту наукових досягнень у вигляді дисертації або опублікованої монографії, або за сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях за встановленим переліком.

Особливості організації освітнього процесу на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти регулює Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку.

Особливості організації освітнього процесу для наукового рівня вищої освіти в Університеті регулює Положення про підготовку здобувача наукового ступеня доктора наук в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку.

2.2 Освітні програми

В Університеті реалізуються освітньо-професійні й освітньо-наукові програми відповідно до стандартів вищої освіти.

Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма відповідної спеціальності й рівня вищої освіти визначає:

- вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою;
- перелік освітніх компонентів і логічну послідовність їх вивчення (структурно-логічна схема);
- кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми;

- очікувані результати навчання (компетентності, знання, уміння й навички), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня та кваліфікації.

Процедури розроблення, оновлення, удосконалення й затвердження освітньо-професійних і освітньо-наукових програм в Університеті регулюються Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку.

За забезпечення якості освітніх програм відповідають її гаранті та інші учасники освітнього процесу та посадові особи до сфери діяльності яких відноситься організація та забезпечення освітнього процесу.

3 ПЛАНУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

3.1 Графік освітнього процесу

Організація навчання в Університеті здійснюється відповідно до Графіку освітнього процесу, який визначає: календарні терміни семестрів, навчальних занять, екзаменаційних сесій, практик, атестацій і канікул на кожний рік підготовки за певною спеціальністю та рівнем вищої освіти.

Графік освітнього процесу в Університеті за очною формою навчання щорічно розробляється навчально-методичним відділом. За заочною формою навчання розробляється факультетами та погоджується з навчально-методичним відділом структурним підрозділом який відповідає за підготовку здобувачів освіти заочної форми навчання. Графіки освітнього процесу затверджується першим проректором – проректором з навчальної роботи Університету.

Навчальний процес за очною формою навчання організовується за семестровою системою. Екзаменаційні сесії плануються по дві в навчальному році. Канікули загальною тривалістю 8-12 тижнів встановлюються здебільшого двічі на рік.

Графіки освітнього процесу, затверджуються проректором з навчальної роботи Університету й скріплюються печаткою Університету.

3.2 Навчальні та робочі навчальні плани

Навчальний план є нормативним документом Університету, який складається на основі освітньої програми на весь термін навчання та визначає перелік і обсяг освітніх компонентів (навчальних дисциплін), логічну послідовність їх вивчення, вид семестрового контролю, розподіл навчальних годин за видами занять і форму атестації.

Робочі навчальні плани складаються на основі відповідних навчальних планів на кожен рік підготовки за відповідною освітньою програмою з метою реалізації змісту навчання, закріплення освітніх компонентів (навчальних дисциплін) за певними кафедрами та для планування навчального навантаження на наступний навчальний рік.

Навчальні й робочі навчальні плани розробляються навчально-методичним відділом із залученням деканатів та груп забезпечення освітніх програм. Координацію діяльності по розробці навчальних і робочих планів здійснює керівник навчально-методичного відділу спільно з гарантом відповідної освітньої програми, а контроль виконання вимог до навчальних і робочих навчальних планів здійснює декан факультету.

Навчальні плани затверджуються Вченою радою Університету, підписуються головою Вченої ради й скріплюються печаткою Університету.

Робочі навчальні плани затверджуються проректором з навчальної роботи Університету.

За організацію освітнього процесу на кафедрі, виконання навчальних планів, здійснення контролю за якістю викладання освітніх компонентів (навчальних дисциплін), навчально-методичну й наукову діяльність науково-педагогічних працівників (далі - НПП) кафедри відповідає завідувач кафедри.

3.3 Індивідуальна освітня траєкторія

Індивідуальна освітня траєкторія здобувача вищої освіти реалізується через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття вищої освіти, освітньої програми, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання.

Індивідуальна освітня траєкторія здобувача вищої освіти визначається через його індивідуальний навчальний план.

Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти формується, здебільшого, на кожен рік навчання з урахуванням особистого вибору здобувачем навчальних дисциплін і відповідно до Положення про індивідуальний навчальний план здобувачів вищої освіти Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку.

Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти, який бере участь у програмах академічної мобільності формується відповідно до Положення про індивідуальний навчальний план здобувачів вищої освіти ДУІТЗ та Положення про порядок організації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ДУІТЗ, які беруть участь у програмах академічної мобільності.

Обрання здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі не менше 25 % (за весь період навчання) обсягу освітньої програми, за якою вони навчаються, здійснюється відповідно до Положення про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку.

Індивідуальний навчальний план визначає обсяг навчального навантаження здобувача з урахуванням всіх видів навчальних занять, самостійної роботи, практичної підготовки та контрольних заходів, і є обов'язковим для виконання здобувачем вищої освіти.

За виконання індивідуального навчального плану персональну відповідальність несе здобувач вищої освіти, а його невиконання у встановлені

графіком освітнього процесу терміни є підставою для відрахування здобувача з Університету.

Реалізація права здобувачів на академічну мобільність або участь у програмах подвійного диплому регулюється Положення про порядок організації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ДУІТЗ та Положенням про програми подвійного диплому в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку.

3.4 Розклад занять та екзаменаційної сесії

Розклад навчальних занять регламентує організацію освітнього процесу в Університеті і складається на підставі робочих навчальних планів, обсягу навчального навантаження на кафедри та розподілу навчальної роботи в годинах з урахуванням чисельності здобувачів у лекційних потоках і навчальних групах та можливостей аудиторного фонду.

Семестровий розклад занять 1-2 курсів підготовки бакалаврів формує навчально-методичний відділ Університету. Розклад занять 3-4 курсів підготовки бакалаврів і розклад занять підготовки магістрів складає навчально-методичний відділ за погодженням деканатів факультетів. Розклад занять підготовки докторів філософії складає відділ аспірантури та докторантури за погодженням з відповідними кафедрами.

Розклад екзаменаційної сесії для кожної групи складається деканатами факультетів за погодженням із навчально-методичним відділом Університету.

Розклади занять і екзаменаційної сесії розміщуються на сайті дистанційного навчання Університету та може дублюватися на відповідних сторінках факультетів, кафедр в соціальних мережах.

Розклади занять усіх форм навчання доводяться до відома науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти не пізніше ніж за тиждень до

початку кожного семестру. Затверджений розклад екзаменаційної сесії доводиться - за тиждень до її початку.

Завантаження аудиторного й лабораторного фондів контролюється навчально-методичним відділом Університету.

4 ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Освітній процес в Університеті здійснюється за такими формами:

- навчальні аудиторні заняття;
- самостійна робота;
- практична підготовка;
- контрольні заходи.

4.1 Навчальні заняття

Основними видами навчальних занять в Університеті є:

- лекція;
- лабораторна робота;
- практичне, семінарське заняття, комп'ютерний практикум;
- індивідуальне навчальне заняття, консультація.

Лекція є одним з основних видів навчальних занять і, водночас, методів навчання у вищій школі. Вона покликана формувати у здобувачів вищої освіти основи знань з певної наукової галузі, а також визначати напрямок, основний зміст і характер усіх інших видів навчальних занять та самостійної роботи з відповідної навчальної дисципліни. Тематика лекцій визначається робочою програмою навчальної дисципліни (РПНД).

Лекції проводяться лекторами – професорами, доцентами і старшими викладачами, а також провідними науковими працівниками та фахівцями.

Лектор до початку навчального року повинен надати до випускової кафедри РПНД, методичні вказівки для виконання індивідуальних робіт (якщо вони заплановані в навчальному плані) та білети для проведення підсумкового контролю з дисципліни.

Лектор зобов'язаний дотримуватися РПНД щодо тематики та змісту лекційних занять, але він не обмежений у питаннях інтерпретації навчального матеріалу, формах і способах його викладення.

Лабораторні роботи – вид навчального заняття, на якому здобувач вищої освіти під керівництвом викладача проводить натурні або імітаційні експерименти чи дослідження у відповідності до мети роботи, набуває практичних навичок роботи з лабораторним обладнанням, оснащенням, обчислювальною технікою, вимірювальною апаратурою, оволодіває методикою експериментальних досліджень в конкретній предметній галузі та обробки отриманих результатів. Перелік тем лабораторних робіт визначається РПНД.

Лабораторні роботи проводяться у спеціально оснащених навчальних лабораторіях з використанням обладнання, пристосованого до умов навчального процесу (лабораторних макетів, установок та ін.). Лабораторні роботи можуть проводитися також в умовах реального професійного середовища (на підприємстві, в наукових лабораторіях тощо).

Лабораторна робота включає проведення контролю підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної лабораторної роботи, виконання власне лабораторних досліджень, оформлення індивідуального звіту про виконану роботу та його захист.

Для проведення лабораторних робіт академічна група може поділитися на дві підгрупи.

Заміна лабораторних робіт іншими видами навчальних занять не допускається.

Практичне заняття – вид навчального заняття, на якому здобувачі вищої освіти під керівництвом викладача в результаті виконання певних завдань закріплюють теоретичні положення навчальної дисципліни. Перелік тем практичних занять визначається РПНД.

Практичні заняття проводяться в аудиторіях або в навчальних лабораторіях, оснащених необхідними технічними засобами навчання, обчислювальною технікою тощо. З окремих навчальних дисциплін, з урахуванням особливостей вивчення цих дисциплін та забезпечення безпеки життєдіяльності здобувачів вищої освіти, допускається поділ академічної групи на декілька підгруп.

Семінарське заняття – вид навчального заняття, на якому викладач організує дискусію з попередньо визначених проблем (задач). На підставі індивідуальних завдань (рефератів) здобувачі вищої освіти готують тези виступів.

Перелік тем семінарських занять визначається РПНД. Семінарські заняття проводяться в аудиторіях або навчальних кабінетах з однією академічною групою.

Консультація – вид навчального заняття, на якому здобувач вищої освіти отримує від викладача відповіді на питання стосовно виконання індивідуальної або самостійної роботи, пояснення окремих теоретичних положень чи їх практичного використання.

Консультації з навчальних дисциплін та перед всіма видами контролю (екзаменами, атестацією) проводяться за встановленим кафедрою розкладом.

Обсяг часу на проведення консультацій визначається відповідно до Положенням про планування та облік робочого часу науково-педагогічних та педагогічних працівників в ДУІТЗ.

Самостійна робота (далі – СРС) є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час.

СРС забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених РПНД: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, збірниками завдань, комплектами індивідуальних семестрових завдань,

практикумами, комп'ютерними навчальними комплексами, методичними рекомендаціями з організації СРС, виконанням окремих завдань та ін.

СРС може включати: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу.

Індивідуальні завдання з дисципліни (реферати, розрахункові, графічні, розрахунково-графічні роботи, есе, підготовка презентацій, контрольні роботи, що виконуються під час СРС (домашні контрольні роботи), курсові роботи та проекти сприяють більш поглибленому вивченню здобувачем вищої освіти теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань.

Види індивідуальних завдань з навчальних дисциплін визначаються навчальним планом та представлені в РПНД. Терміни видачі, виконання і захисту індивідуальних завдань визначаються графіком, що розробляється випусковою кафедрою на кожний семестр.

Особливості організації різних видів навчальних занять, вимоги до педагогічної майстерності, кадрового забезпечення для їх проведення й особливості організації самостійної роботи здобувачів - визначає Навчально-методична рада Університету та ухвалює відповідні рекомендації.

Навчальні заняття залежно від форми здобуття вищої освіти, вимог відповідних стандартів вищої освіти можуть проводитися як аудиторно, так і дистанційно із застосуванням засобів інформаційно-комунікаційних технологій.

4.2 Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від навчальних занять час і включає: опрацювання навчального матеріалу, підготовку до лекцій та інших видів навчальних занять, виконання індивідуальних завдань, підготовку кваліфікаційної роботи, науково-дослідну роботу тощо.

Навчальний час, відведений на самостійну роботу здобувача вищої освіти денної форми навчання, регламентується навчальним планом і складає, зазвичай, від 1/3 до 1/2 від загального обсягу навчального часу, відведеного на вивчення конкретної освітньої компоненти (навчальної дисципліни).

Зміст самостійної роботи з кожної освітньої компоненти (навчальної дисципліни) визначається відповідною робочою програмою.

Університет надає можливості здобувачам здійснювати самостійну роботу в бібліотеці Університету, навчальних аудиторіях, лабораторіях, комп'ютерних класах Університету тощо.

Для організації самостійної роботи здобувача з використанням складного обладнання, установок, інформаційних систем (комп'ютерних баз даних, систем автоматизованого проектування, автоматизованих навчальних систем тощо) з боку працівників кафедри, в межах їх робочого часу, забезпечується можливість одержання необхідної консультації або допомоги.

Навчальний матеріал, що передбачений робочою програмою освітньої компоненти (навчальної дисципліни) для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль разом із навчальним матеріалом, що вивчався під час проведення навчальних (аудиторних) занять.

Курсовий проект, як окремий освітній компонент, є творчим індивідуальним завданням, кінцевим результатом виконання якого є розробка нового або вдосконалення існуючого пристрою, обладнання, технологічного процесу, механізму, апаратних і програмних засобів тощо. Курсовий проект містить розрахунково-пояснювальну записку, креслення та інші матеріали, які визначаються завданням на курсове проектування. Курсовий проект виконується здобувачем самостійно під керівництвом науково-педагогічного працівника протягом визначеного терміну в одному семестрі згідно з технічним завданням на основі знань та умінь, набутих з однієї або декількох навчальних дисциплін, а

також матеріалів промислових підприємств і науково-дослідних установ, патентів, авторських свідоцтв тощо.

Курсова робота, як окремий освітній компонент, передбачає проведення дослідження з фіксацією його результатів в окремому документі або розробку сукупності документів (розрахунково-пояснювальної або пояснювальної записки, за потреби - графічного, ілюстративного матеріалу), та є творчим або репродуктивним рішенням конкретного завдання щодо об'єктів діяльності фахівця (пристроїв, обладнання, технологічних процесів, механізмів, апаратних і програмних засобів, або їх окремих частин; економічних, соціальних, лінгвістичних проблем тощо), виконаним здобувачем самостійно під керівництвом науково-педагогічного працівника згідно із завданням, на основі набутих з однієї або декількох навчальних дисциплін знань та умінь.

Курсові проекти, роботи сприяють розширенню й поглибленню теоретичних знань, набуття досвіду їх практичного використання, самостійного розв'язання конкретних завдань. Тематика курсових проектів, курсових робіт щорічно переглядається, оновлюється й затверджується на засіданнях кафедр.

В одному семестрі рекомендується планувати не більше двох курсових проектів або курсових робіт.

4.3 Практична підготовка

Практична підготовка осіб, які навчаються в Університеті, здійснюється, як правило, шляхом проходження ними практики на підприємствах, в установах і організаціях, які відповідають умовам програм практики згідно з укладеними в Університеті договорами. Як бази практики здобувачів вищої освіти можуть використовуватися і структурні підрозділи Університету, які мають необхідне обладнання та відповідають програмам практики.

Метою практичної підготовки є оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними методами, формами організації й знаряддями праці в галузі їх

майбутньої професійної діяльності, формування на базі одержаних знань професійних умінь і досвіду прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових та виробничих умовах, виховання потреби систематично оновлювати свої знання й творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Залежно від конкретної спеціальності, цілей освітньої програми та/або вимог стандартів вищої освіти, професійних стандартів можуть проводитися різні види практичної підготовки, наприклад: навчальна, виробнича (технологічна, експлуатаційна, конструкторська, економічна, педагогічна, науково-дослідна, переддипломна), тощо.

Перелік усіх видів практичної підготовки і терміни їх проведення визначаються освітньою програмою та навчальним планом.

Завдання й вимоги до різних видів практичної підготовки, а також організація їх проведення визначається Положенням про проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку та програмами практичної підготовки, програмами наскрізної практики.

На час проходження практики здобувачам освіти забезпечуються робочі місця, безпечні й нешкідливі умови праці відповідно до освітніх програм і угод між Університетом та підприємствами, установами, організаціями, що надають місця для проходження практики. Під час проходження практики забороняється використовувати працю здобувачів для цілей, не передбачених освітньою програмою.

5 ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1 Контрольні заходи

Для оцінювання результатів навчання здобувачів НПП проводять контрольні заходи, які визначають відповідність рівня набутих здобувачами знань і умінь, сформованих компетентностей вимогам освітніх програм та забезпечують своєчасне корегування освітнього процесу.

В освітньому процесі Університету використовуються такі основні види контрольних заходів: вхідний, поточний, ректорський і підсумковий (семестровий контроль та атестація) контроль.

Ректорський контроль проводиться відповідно до Положення про ректорський контроль якості залишкових знань студентів ДУІТЗ з метою системного визначення рівня якості освітнього процесу на факультетах і вироблення на цій основі науково-методичних рекомендацій щодо формування комплексу дій із керування якістю освітнього процесу.

Вхідний контроль проводиться на початку навчання з нової навчальної дисципліни з метою визначення готовності здобувачів до її засвоєння. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги здобувачам, корегування навчального процесу тощо.

Контрольні заходи для перевірки результатів опанування здобувачами матеріалу навчальних дисциплін (освітніх компонентів) - рівня набутих здобувачами вищої освіти компетентностей, знань, умінь і навичок на кожному етапі вивчення освітньої компоненти (навчальної дисципліни), а також порядок ліквідації академічних заборгованостей в Університеті реалізується відповідно до Положення про поточний та семестровий контроль результатів навчання в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку.

Проведення атестації здобувачів здійснюється відповідно до Положення про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку.

5.2 Оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів в Університеті проводиться з використанням рейтингової системи, в основу якої покладено поопераційний контроль і накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність здобувачів у процесі навчання.

Система оцінювання рівня навчальних досягнень ґрунтується на принципах ЄКТС, яка забезпечує дотримання єдиної міждержавної процедури оцінювання рівня навчальних досягнень, єдиної системи виміру і порівняння результатів навчання, їхнього академічного визнання і передачі від одного закладу освіти іншому.

Розмір шкали рейтингової системи оцінювання з навчальної дисципліни (освітнього компонента) дорівнює 100 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається з 60 балів.

Оцінювання результатів навчання здобувачів здійснюється згідно з Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку.

У випадку незгоди здобувача з оцінкою за результатами контрольного заходу він має право подати апеляцію в день оголошення результатів відповідного контролю на ім'я голови апеляційної комісії за процедурою визначеною Положенням про апеляційну комісію в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку.

5.3 Визнання результатів навчання

Питання визнання періодів та результатів навчання, оформлення трансферу освітніх компонент, ліквідації академічної різниці для здобувачів вищої освіти, які навчалися в інших освітніх установах і бажають продовжити навчання в Університеті, або для здобувачів вищої освіти Університету, які беруть участь у програмах академічної мобільності, та для здобувачів наступної вищої освіти регулюються відповідними нормативними документами Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку.

Визнання результатів навчання, отриманих здобувачами вищої освіти в інших закладах вищої освіти, зокрема і за програмами академічної мобільності, регулюється Положенням про перезарахування результатів навчання (трансфер кредитів) в ДУІТЗ та Положення про порядок організації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку.

Визнання результатів навчання, отриманих здобувачами в інших закладах вищої освіти за програмами подвійного диплому регулюється Положенням про програми подвійного диплому в ДУІТЗ та умовами відповідних угод, укладених Університетом з університетами-партнерами.

Визнання результатів навчання, набутих здобувачами вищої освіти Університету в неформальній/інформальній освіті, здійснюється згідно з Положенням про перезарахування результатів навчання (трансфер кредитів) в ДУІТЗ.

6 ВІДРАХУВАННЯ, ПЕРЕРИВАННЯ НАВЧАННЯ, ПЕРЕВЕДЕННЯ І ПОНОВЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Здобувачам вищої освіти, які скористались своїм правом на перерву в навчанні в Університеті (за станом здоров'я, призовом на строкову військову

службу, сімейними обставинами тощо), надається академічна відпустка в установленому законодавством порядку.

Підставами для відрахування здобувача можуть бути:

- завершення навчання за відповідною освітньою чи науковою програмою;
- власне бажання;
- переведення до іншого закладу вищої освіти;
- невиконання індивідуального навчального плану;
- порушення умов договору (контракту), укладеного між Університетом і особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання;
- інші випадки передбачені законом.

Особа, яка відрахована з Університету до завершення навчання за відповідною освітньою програмою, може бути поновленою на навчання в Університеті.

Порядок відрахування, переривання навчання, поновлення й переведення осіб, які навчаються чи навчалися в закладах вищої освіти, а також порядок надання академічної відпустки визначаються чинним законодавством і Положенням про відрахування, переведення і поновлення здобувачів вищої освіти та надання академічної відпустки в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку.

Особливості надання університетом додаткових освітніх послуг процесі поновлення, переведення, ліквідації академічної заборгованості й вивчення навчальних дисциплін у межах інших освітніх програм / рівнів вищої освіти понад обсяги, встановлені навчальними планами, регламентуються Положенням про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку.

7 ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Організаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу є важливою й необхідною умовою якісної підготовки здобувачів вищої освіти та включає: документи деканату й кафедр; документи зі спеціальностей і освітніх програм; навчально-методичне забезпечення освітніх компонентів (навчальних дисциплін).

Функції, діяльність і документи деканату регламентує Положення про факультет Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку.

Функції, діяльність і документальне забезпечення кафедри регламентує Положення про кафедру ДУІТЗ та положення про відповідний навчальний структурний підрозділ Університету.

Основними документами, що конкретизують зміст навчання, є робочі програми та силабуси освітніх компонентів (навчальних дисциплін).

Навчально-методичне забезпечення освітніх компонентів (навчальних дисциплін) розробляється НПП кафедри, що здійснюють викладання цих освітніх компонентів (навчальних дисциплін). Відповідальність за розробку матеріалів освітніх компонентів (навчальних дисциплін) кафедри покладається на завідувача кафедри.

Вимоги до структури, змісту й оформлення робочих програм та силабусів освітніх компонентів (навчальних дисциплін) та іншого інформаційно - методичного забезпечення регулюються Порядком створення та затвердження робочих програм та силабусів освітніх компонентів в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку.

Створене науково-педагогічними працівниками кафедр навчально-методичне забезпечення є спільною інтелектуальною власністю Університету та

НПП і може бути використана іншими організаціями й установами з дозволу Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку.

Навчально-методичне забезпечення з освітніх компонентів (навчальних дисциплін) зберігається на кафедрах, які забезпечують їх викладання, у паперовому та/або електронному вигляді.

Комплект навчально-методичного забезпечення освітньої компоненти (навчальної дисципліни), що вивчаються в поточному семестрі, повинен бути розміщений на сайті дистанційного навчання з обмеженим доступом тільки для учасників освітнього процесу.

8 УЧАСНИКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Посади науково-педагогічних працівників можуть займати особи, які мають науковий ступінь або вчене звання, а також особи, які мають ступінь магістра. Під час заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників - завідувачів кафедр, професорів, доцентів, старших викладачів, викладачів укладенню трудового договору (контракту) передує конкурсний відбір, порядок проведення якого затверджується Вченою радою Університету.

Робочий час науково-педагогічних працівників становить 36 годин на тиждень (скорочена тривалість робочого часу) і включає час виконання ним навчальної, методичної, наукової, організаційної роботи та інших трудових обов'язків. Норми часу навчальної, методичної, наукової, організаційної роботи визначаються Положенням про планування та облік робочого часу науково-педагогічних та педагогічних працівників в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку.

Основними документами, які визначають організацію роботи науково-педагогічних працівників впродовж навчального року є його індивідуальний план

роботи (містить перелік основних видів навчальної, методичної, наукової, організаційної й виховної роботи) та трудовий договір (контракт).

Виконання індивідуальних планів роботи науково-педагогічних працівників контролюється завідувачем кафедри й обговорюється на засіданнях кафедри з критичною оцінкою якості виконання кожного виду робіт, вимогою особистого пояснення кожним виконавцем причин незадовільних показників роботи, несвоєчасності виконання або невиконання роботи, передбаченої планом. Виконання індивідуальних планів роботи завідувачів кафедр додатково контролюється деканами факультетів. Контроль роботи завідувача кафедри та вибіркового НПП проводиться деканом факультету.

У разі неможливості забезпечення освітнього процесу наявними штатними працівниками, у окремих випадках, вакантні посади науково-педагогічних працівників можуть заміщуватися за внутрішнім, зовнішнім сумісництвом, трудовим договором до проведення конкурсного заміщення цих посад у поточному навчальному році.

Права й обов'язки науково-педагогічних працівників визначаються законодавством України, трудовим договором (контрактом), посадовою інструкцією та нормативною базою Університету.

З метою сприяння адаптації здобувачів вищої освіти до освітнього процесу в університеті, проведення індивідуальної й загальної виховної роботи серед студентів групи, з'ясування проблем студентів і надання їм можливої допомоги, оперативного інформування студентів щодо нормативної бази Університету тощо, декан факультету за поданням кафедр призначає кураторів, які діють відповідно до Положення про куратора академічної групи Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку.

Для підвищення ефективності організаційного забезпечення освітнього процесу в академічній групі та з метою більшого залучення студентства до участі в житті Університету, колектив академічної групи обирає старосту та його

заступника, які є представниками академічної групи перед адміністрацією Університету.

Здобувачі вищої освіти мають права й обов'язки, передбачені законодавством України, нормативною базою Університету та договором (контрактом), укладеним між Університетом і особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання.

Організація освітнього процесу для здобувачів вищої освіти з особливими потребами, реалізація їх академічних прав в Університеті здійснюється відповідно до чинного законодавства та Положення про організацію інклюзивного навчання в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку.

9 ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УНІВЕРСИТЕТІ

Інформатизація, як важливий механізм модернізації освітнього процесу Університету, спрямована на підвищення якості, доступності й ефективності вищої освіти та передбачає зокрема:

- впровадження та постійне удосконалення електронного документообігу;
- впровадження автоматизованих систем управління освітнім процесом в Університеті;
- створення єдиного інформаційного освітнього простору Університету;
- використання інформаційних технологій в освітньому процесі;
- створення автоматизованої інформаційної системи;
- розвиток електронного архіву освітніх і наукових матеріалів Університету;
- модернізацію й розвиток автоматизованої системи освітніх вимірювань та контролю якості освітнього процесу в Університеті.

Політика Університету щодо системи забезпечення якості вищої освіти, її функціонування й інформаційного менеджменту у сфері освітньої діяльності визначається Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку.

Розвиток культури академічної доброчесності, запобігання й виявлення плагіату в академічних текстах за авторства учасників освітнього процесу в Університеті регламентується: Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку, Положенням про комісію з питань етики та академічної доброчесності в ДУІТЗ та іншими документами університету.

Конфліктні ситуації, які виникають під час освітнього процесу вирішуються відповідно до Положення про вирішення конфліктних ситуацій в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку.

10 ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

Це Положення, зміни й доповнення до нього затверджуються Вченою радою Університету та вводяться в дію наказом ректора Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку.

Вимоги Положення обов'язкові для виконання всіма учасниками освітнього процесу Університету.

Контроль за дотриманням вимог Положення покладається на посадових осіб Університету відповідно до їх функціональних обов'язків.

Порядок реалізації окремих пунктів Положення може бути визначено окремими положеннями, що стосуються відповідного напрямку освітньої діяльності Університету.

Пропозиції щодо змін та уточнень цього Положення можуть вноситься деканатами та кафедрами протягом навчального року до методичної ради (але не пізніше 15 травня поточного року).

Після їх розгляду на останньому в навчальному році засіданні відповідні зміни та доповнення щодо змісту Положення виносяться на засідання Вченої ради для затвердження.